

УДК 379.85

Крупський О.П., Годлевська Ю.І.

Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Krups'kyu O.P., Godlevs'ka J.I.

FEATURES OF THE IMPLEMENTATION SPECIALIST TRAINING IN THE SPHERE OF TOURISM AND RECREATION IN THE NATIONAL MARKET OF EDUCATIONAL SERVICES

Необхідність у кваліфікованих фахівцях у сфері туризму та рекреації у сучасному світі, та зокрема на вітчизняному ринку освітніх послуг гостро відчувається. Багато людей приділяють більш уваги своєму вільному часу. Змінилася роль туризму у свідомості суспільства. Він став загальнолюдським явищем. Чинниками цього процесу можна вважати бажання людей підвищити свій рівень культури, освіти, ознайомитися з традиціями та мовою інших народів, або просто бажання відпочити. Масовий характер туризму спричиняє необхідність у підготовці кваліфікованих фахівців у цій сфері.

Привабливий імідж України на міжнародній арені має створювати нова генерація кваліфікованих кадрів індустрії туризму, що примножать традиції української гостинності та забезпечать високий рівень обслуговування вітчизняних та іноземних туристів, який буде відповідати сучасним стандартам якості послуг.

У цих умовах суттєво зростають вимоги до кадрового забезпечення галузей туристичної індустрії, починаючи з підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, на яких покладено повноваження з вирішення питань у сфері державного управління туризмом та курортами, закінчуючи підготовкою менеджерів, екскурсоводів, гідів-перекладачів та інших фахівців сфери послуг. Лише високий рівень підготовки спеціалістів може забезпечити належну конкурентоспроможність українського туристичного продукту на вітчизняному та міжнародному ринках туристичних послуг [1].

Тільки з недавнього часу в Україні почали готувати спеціалістів з туризму у вищих та середніх навчальних закладах. Це, безумовно, великий крок на вітчизняному ринку освітніх послуг, а також саме у розвитку туризму і рекреації в Україні.

Згідно з законом України «Про туризм» професійна підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації кадрів у галузі туризму здійснюються державними, комунальними та приватними навчальними закладами в порядку, визначеному законодавством.

Підготовка окремих категорій фахівців туристичного супроводу (гідів-перекладачів, екскурсоводів, спортивних інструкторів, провідників тощо), які не потребують здобуття громадянами професійно-технічної або вищої освіти із здобуттям кваліфікації за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем, може здійснюватися у встановленому порядку юридичними чи фізичними особами.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері туризму та курортів, бере участь у підготовці навчальних планів і програм навчання фахівців у галузі туризму, їх професійній підготовці, перепідготовці та підвищенні кваліфікації [2].

Важливість та сутність досліджень щодо особливостей підготовки кадрів для туристичної сфери в Україні доводили В.К. Федорченко, Т.А. Дьорова, І.В. Зорін, І.М. Мініч та ін. Вони розглядали проблеми, що склалися в даному напрямку, доводили

важливість фундаментальної туристичної освіти в Україні; вивчали теоретичні засади кадрового забезпечення сфери туризму в Україні. [1]

У сфері туризму дуже поширене отримання професії без спеціального освіти. Це відбувається в трьох напрямках:

- 1) професійне підвищення кваліфікації;
- 2) перенавчання на нову спеціальність;
- 3) розширення і поглиблення професійних умінь і знань на конкретному робочому місці.

Для подібної професійної підготовки розробляються спеціальні програми і навчальні плани. Проблема створення стандартів і кваліфікаційних характеристик у навчальних закладах туристського профілю стоїть на порядку денному в Україні і вимагає якнайшвидшого вирішення, так як з 2002 року вже введено деякі спеціалізації в сфері туризму як загальнонавчаних державних виш державної і недержавної форми власності. При розробці стандартів і кваліфікаційних характеристик фахівців у вузах туристського профілю необхідно враховувати всю специфіку даної галузі, перспективи її стрімкого розвитку, а також проблеми становлення особистості і проектування освіти на сучасному етапі розвитку нового інформаційного суспільства [3].

В Україні спеціальною освітою для підготовки фахівців у сфері туризму займаються більш ніж пів сотні різних учбових закладів від коледжів до університетів. Робота у сфері туризму є дуже перспективною, тому все більше університетів готують фахівців у сфері туристичної діяльності. Але враховуючи сьогоденні реалії можна зазначити, що випускникам туристичних спеціальностей важко знайти подальшу роботу, оскільки система підготовки має вади, які зумовлені молодістю напрямку.

Перелік посилань

1. Лук'янова Л.Г. Освіта в туризмі: [навч.-метод. посіб. для студ. вищих навч. закл.] / Л. Г. Лук'янова. – К.: Вид-во «Вища школа», 2008. – 719 с.
2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» від 18.11.2003 № 1282-IV // Відомості Верховної Ради України від 26.03.2004. – 2004 р. – Ст. 26.
3. Сакун Л.В. Теорія і практика підготовки фахівців сфери туризму в розвинених країнах світу. – К.: МАУП, 2004. – 399 с.